

F R E U D I N N E D E R L A N D

de BIOGRAFIE in PSYCHOANALYSE

Redactieraad:

*Christien Brinkgreve, Martine Groen, Annelies van Hees, Koen Hilberdink, Marc de Kesel,
Rolien van Mechelen, Johan Schokker, Jan Swinkels, Walter Wolfs*

seizoen 2025 – 2026

in

**Literair Theater Perdu
Kloveniersburgwal 86
1012 CZ Amsterdam
020 – 6276295**

tickets (inclusief consumptiebon voor koffie/thee): € 19,95

65+, stadspas en studenten: € 13,50

seizoenkaart voor de 4 Biografieavonden: € 70,00

livestream: € 10,00

kaartverkoop aan de zaal

en

Kaartverkoop via www.perdu.nl

Zie voor het programma

www.breukvlakken.nl

www.Perdu.nl

Breukvlakken organiseert sinds 2017 samen met de stichting Psychoanalyse & Cultuur ieder seizoen vier avonden onder de titel *de Biografie in Psychoanalyse*. Biografieën worden gezien en besproken als één van de vele culturele uitingen waarin beschreven wordt hoe mensen zich verbinden met hun eigen geschiedenis en met hun naasten. Biografen en psychoanalytici delen een interesse in levensgeschiedenissen. Zij spreken onder leiding van een moderator vanuit hun eigen expertise over een recent verschenen biografie. Zij kijken niet alleen verschillend naar het in de biografie beschreven leven, ze vullen elkaar ook aan. Dat levert stof op voor het interessante gesprek waarmee de avonden afsluiten.

Zou je eindelijk wel eens wat meer willen weten over het samenstellen van een biografie? Of over hoe je een leven in retrospectief kunt (psycho)analyseren? Ver voorbij het vluchtige van Social Media is er tijdens *de Biografie in Psychoanalyse* rust, tijd en expertise om naar het leven in het algemeen te kijken en specifiek naar dat van de hoofdpersoon van de die avond geprogrammeerde biografie.

Ben je nieuwsgierig geworden, kom dan op een donderdagavond naar Perdu. Komend seizoen staan de levens van de componist Louis Andriessen, de Joodse jurist David Simons, de talentvolle Godfried Bomans en gebedsgenezers Greet Hofmans op de agenda.

16 oktober 2025

Jacqueline Oskamp: *Groots is de liefde: Biografie van Louis Andriessen (1939 – 2021)*

Ambo/Anthos, 2025

Sprekers

Biograaf: Jacqueline Oskamp

Analyticus: Willem Heuves

Moderator: Koen Hilberdink

Componist Louis Andriessen was een intrigerende man. Hij maakte furore met het muziekstuk *De Staat* (1976). Ook andere grote werken als *De Materie* en *La Commedia* waren wereldberoemd. Hij stamt uit een familie van bekende musici. Dankzij de reputatie van zijn vader Hendrik werd overal de rode loper voor hem uitgerold. Hij was kind van de jaren zestig: tégen de oorlog in Vietnam, vóór toegankelijke kunst, antiautoritair en vóór de vrije liefde. Achter Andriessens bravoure ging een complex innerlijk leven schuil. Hij wilde harmonie, maar creëerde zelf regelmatig conflictueuze situaties. Hij hield zich bijvoorbeeld afzijdig toen er in 1969, tijdens de roemruchte Aktie Notenkraker, in Het Concertgebouw een handgemeen ontstond tussen publiek, actievoerders, musici en de politie.

Jacqueline Oskamp is journalist en biograaf en studeerde politicologie aan de Universiteit van Amsterdam. Als recensent en journalist is/was ze lange tijd verbonden aan onder andere *De Groene Amsterdammer*, *de Volkskrant* en *Vrij Nederland*. Ze publiceerde meerdere boeken over Nederlandse muziek. In 2025 kreeg ze de Theo Bruins Prijs uitgereikt voor haar verdiensten voor de Nederlandse muziek.

Willem Heuves is psychoanalyticus voor kinderen en volwassenen en klinisch-psycholoog. Hij is zelfstandig gevestigd in Amersfoort. Hij werkte aan de universiteit Leiden. Hij is opleider en supervisor bij de NVPP. Hij publiceerde onder andere over adolescentie en was redacteur van verschillende PSU-symposiumbundels. Daarnaast houdt hij zich actief bezig met theater en muziek, beiden vloeien samen in zijn liefde voor opera.

Koen Hilberdink is biograaf en bestuurslid van de Stichting Breukvlakken. Hij promoveerde op *Ik ben een vreemdeling. Ik sta apart. Een biografie van Paul Rodenko* (2000). Daarna verschenen van zijn hand biografieën van dichter Hans Lodeizen en uitgever Johan Polak. Recent verscheen *Strijd om de ziel. Het leven van P.C. Kuiper (1919–2002) in de psychiatrie*. Met Wiljan van den Akker bezorgde hij onlangs Werkversies van 'Op weg naar het einde' uit het archief van J.B.W. Polak. Thans werkt hij aan een biografie van dichter en psychiater Rutger Kopland, pseudoniem van Rudi van den Hoofdakker.

11 december 2025

Hinke Piersma: *Vergeet de trieste dagen... De tweestrijd van een Nederlandse zionist*

Querido, 2024

Sprekers

Biograaf: Hinke Piersma

Analyticus: Martine Groen

Moderator: Annelies van Hees

De Joodse jurist David Simons (1904-1998) bewoog zich zijn hele leven ogenschijnlijk moeiteloos tussen twee werelden. Hij maakte vóór de Tweede Wereldoorlog carrière in een niet-Joodse omgeving, daarbuiten zette hij zich, gedreven door zionistische idealen, in voor de Joodse gemeenschap. Met zijn gezin overleefde hij de Duitse bezetting onder bescherming van het departement van Binnenlandse Zaken. In 1945 pakte hij zijn vooroorlogse leven weer op. 'Vergeet de trieste dagen...' schreef hij in maart 1945 aan zijn zuster in Engeland. In plaats van uren over de oorlog te praten, wilde hij vooruitkijken. Maar de verdrietige dagen van vervolging en verlies lieten zich niet wegwensen. Hij gaf weinig prijs over zijn innerlijk leven. Zijn echtgenote Ida, pianiste en schrijfster, leed eronder en ook buiten de intimiteit van het eigen gezin was de oorlog nooit ver weg.

Hinke Piersma is historicus en hoofd van de afdeling Onderzoek en adjunct-directeur bij het Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies (NIOD). Ze promoveerde in 2005 op haar proefschrift *De drie van Breda. Duitse oorlogsmisdadigers in Nederlandse gevangenschap 1945-1989*. Ze publiceerde later *Zussen*, het verhaal van een familie die tijdens de Tweede Wereldoorlog uiteenviel en *Op eigen gezag. Politieverzet in oorlogstijd*.

Martine Groen is psychotherapeut en bestuurslid van Stichting Breukvlakken. Ze werkte jarenlang in de vrouwenhulpverlening en schreef (samen met Justine van Lawick) *Intieme oorlog*. Ze organiseerde onder andere in 2017 het grote weekendsymposium *Woorden Breken* met de KNAW en de OBA en in 2025 het programma *Genderfluidity* in het Huis van de Psychoanalyse op het Olympiaplein. Ze werkt als beeldend kunstenaar en treedt regelmatig op als moderator of analyticus-van-dienst in de serie de Biografie in Psychoanalyse.

Annelies van Hees was in haar werkzame leven hoofddocent Scandinavische letterkunde en vertaalt sindsdien poëzie en filosofie. Zij is bestuurslid van de Stichting Psychoanalyse en Cultuur.

19 februari 2026

Gé Vaartjes: Vleugelman, Godfried Bomans 1913 -1971

Querido 2025

Sprekers

Biograaf: Gé Vaartjes

Analyticus: Marly Horsch

Moderator: Maaike Meijer

Bomans had vele talenten en werd enorm bewonderd. Nog steeds wordt zijn naam vol ontzag genoemd. Toch was hij bovenal onzeker, moeilijk te doorgronden en in diepste wezen eenzaam. Hij was nauwelijks in staat de alledaagse werkelijkheid te dragen en probeerde haar kleur te geven en zo te vervormen tot een voor hem acceptabele realiteit. Met zijn fantasie gaf hij het leven vleugels. Bomans vocht levenslang tegen zijn angsten, hij probeerde bescherming te vinden bij een paar goede vrienden en had vele vrouwen. Hij was rusteloos, twijfelde aan alles en vooral zichzelf, maar desondanks wist hij de problemen van zijn tijd scherp te duiden.

Gé Vaartjes is neerlandicus. Hij was meer dan dertig jaar werkzaam in het middelbaar onderwijs, waarvan vele jaren op het Gymnasium Haganum te den Haag. Onder auspiciën van de Erasmus Universiteit gaf hij colleges over Nederlandse en Europese literatuur. In 1999 verscheen zijn biografie over Herman de Man en in 2010 promoveerde hij op de biografie van Top Naeff

(*Rebel & dame*). Vaartjes is redacteur van de *Couperus Cahiers* en schrijft recensies voor de *Volkskrant*.

Marly Horsch is psychoanalyticus, psychotherapeut, opleider, supervisor en docent bij de NPdV. Haar aandacht richt zich op het lichaam, seksualiteit en vrouwelijkheid. Vorig seizoen was ze psychoanalytica-van-dienst voor de Biografie in Psychoanalyse waar ze het leven van Betje Wolff besprak vanuit feministisch perspectief.

Maaïke Meijer is emeritus hoogleraar genderstudies, biograaf en publicist. Zij schreef over literatuur, populaire cultuur, feminisme en gendertheorie. In 2011 verscheen haar biografie van M. Vasalis (genomineerd voor de Gouden Uil en Biografieprijs) en in 2018 die van F. Harmsen van Beek (genomineerd voor de Biografieprijs en shortlist Bookspot Literatuurprijs). In 2023 verscheen *Radeloze helden. De verbeelding van mannelijkheid in literatuur en film*. Thans werkt zij aan een biografie van Doeschka Meijsing.

16 april 2026

Han van Bree: Het vertroebelde oog, het onbegrepen leven van Greet Hofmans
Spectrum 2025

Sprekers

Biograaf: Han van Bree

Analyticus: Rolien van Mechelen

Moderator: Koen Hilberdink

Greet Hofmans was in 1956 maandenlang wereldnieuws. Overal verschenen artikelen over de 'gebedsgenezers' die het huwelijk van het Nederlandse koningspaar zo ernstig had verstoord dat een echtscheiding dreigde. Hofmans zou koningin Juliana hebben behekst en gevaarlijke pacifistische denkbeelden hebben ingefluisterd. De ophef leidde ertoe dat Juliana alle banden met Hofmans moest verbreken. Achteraf bleek prins Bernhard verantwoordelijk voor de demonisering van Hofmans, waardoor zij als een 'Raspoetin' de geschiedenisboeken inging. Hofmans zelf heeft zich nooit in het openbaar uitgelaten over wat 'de affaire Hofmans' is gaan heten.

Han van Bree studeerde geschiedenis in Utrecht en Gent en specialiseerde zich op het Nederlandse koningshuis. Voor de NOS maakte hij over koningin Juliana, prins Bernhard en prins Claus de diverse documentaires die werden uitgezonden in de weken na hun overlijden. In 2015 promoveerde hij in Leiden op *De geest van het Oude Loo – Juliana en haar vriendenkring 1947-1957*. Daarnaast schreef hij onder andere de bestseller *Beatrix, koningin der Nederlanden* en was hij van 1983 tot 2022 verantwoordelijk voor de reeks 'Het aanzien van'.

Rolien van Mechelen is psychoanalyticus, psychotherapeut en klinisch psycholoog. In 2016 is zij medeoprichter van de Stichting Breukvlakken en tot

op heden secretaris. Zij schreef onder andere *Vrijmoedige Eigenaardigheden* over de opleiding tot psychoanalyticus, is medeauteur van *Dromen duiden*, een *nieuwe benadering* en stelde het boek *Freud in de Sofa* samen, een serie bankportretten waarin collega analytici zichzelf en hun analysebank tonen.

Koen Hilberdink is biograaf en bestuurslid van de Stichting Breukvlakken. Hij promoveerde op *Ik ben een vreemdeling. Ik sta apart. Een biografie van Paul Rodenko* (2000). Daarna verschenen van zijn hand biografieën van dichter Hans Lodeizen en uitgever Johan Polak. Recent verscheen *Strijd om de ziel. Het leven van P.C. Kuiper (1919–2002) in de psychiatrie*. Met Wiljan van den Akker bezorgde hij onlangs *Werkversies van 'Op weg naar het einde'*. Uit het archief van J.B.W. Polak. Thans werkt hij aan een biografie van dichter en psychiater Rutger Kopland, pseudoniem van Rudi van den Hoofdakker.